

съдия, добива възможност да се произнесе във единъ или другъ смисъл върху рекламиранетѣ, които дадено лице има да отправи до този или онзи ангентъ на властъта.

Такава е, въ общи черти, главната роля на печата въ обикновени връчмена. Въ размирни връчмена пръвъ неговъ дългъ е да не се увлича. Но, ако той усеща, че вълнението обхваща на дълбоко народните слоеве; ако види, че обществото се готви да се впусне срещу властъта, печатътъ тръбва открито да влезе въ борбата и да даде подкрепата си на това, което, споредъ него, е справедливо.

Въ двѣ думи, прочее, ролята на печата въ всѣко връчме е да постави гражданина при такива условия, при които той на всѣки моментъ да има върна представа за положението на страната. А отъ това следва, че неговото поле на дѣйствие не тръбва и да може да биде стѣснявано съ никакви мѣрки отъ страна на властъта.

„Убийството на единъ човѣкъ е унищожение на едно разумно същество, но ограничението на печата е убийство на самия разумъ“, казва Милтонъ.

Отъ всичките аргументи, изваждани прѣз вѣковетѣ противъ свободата на печата, два по-серииони сѫ достигнали до наше врѣме: свободната преса, казвашъ нѣкои, ще принесе лоша услуга на обществото, ако изпадне въ ръцѣтѣ на неморални хора; тя ще биде силно оржdie въ ръцѣтѣ на гешефти, твърдятъ други, а тѣ винаги ще си служатъ съ това оржdie противъ интереса на широките народни маси.